

DAKOFA - KURSUS I BYGGE- OG ANLÆGSAFFALD

Henriette Soja, advokat

23. februar 2015

DE LOVGIVNINGSMÆSSIGE RAMMER

INTRODUKTION OG OVERBLIK OVER DE CENTRALE REGLER PÅ OMRÅDET

REGLERNE

Miljøbeskyttelsesloven § 19

Affaldsbekendtgørelsen

- Miljøbeskyttelseslovens kap. 6 - §§43-57
- suppleres med kap. 1 om lovens formål
- implementerer EU's affaldsdirektiv

Kommunale affaldsregulativer

Restproduktbekendtgørelsen

HVORDAN BRUGER MAN EN REGEL (RIGTIGT)?

- Gør aldrig, som i plejer
- Undersøg hver gang, om der er en regel, der kan bruges
- Undersøg, om der er flere regler, der kan eller skal bruges
- Undersøg altid, om sagens oplysninger svarer til de oplysninger, reglen kræver
- Undersøg altid, om der er behov for at tilvejebringe yderligere oplysninger
- Undersøg altid, hvilke og hvor mange yderligere oplysninger, der er behov for
- Undersøg altid, om der er vigtige oplysninger, som ansøgeren m.fl. ikke kender til
- Og undersøg hvem, der skal betale for de yderligere oplysninger

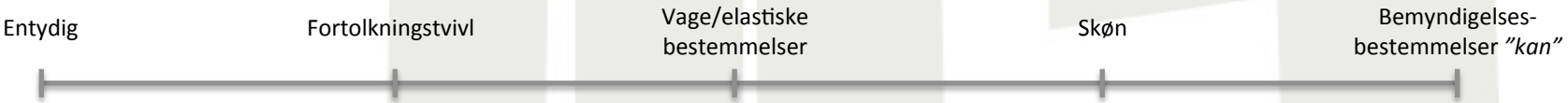
DEN JURIDISKE BESLUTNINGSMODEL

Todelt beslutningsgrundlag:

RETLIGE UDFORDRINGER – RETSREGLEN

Nogle regler er klare, andre er uklare, og nogen regler er begge dele (lovbunden eller skøn)

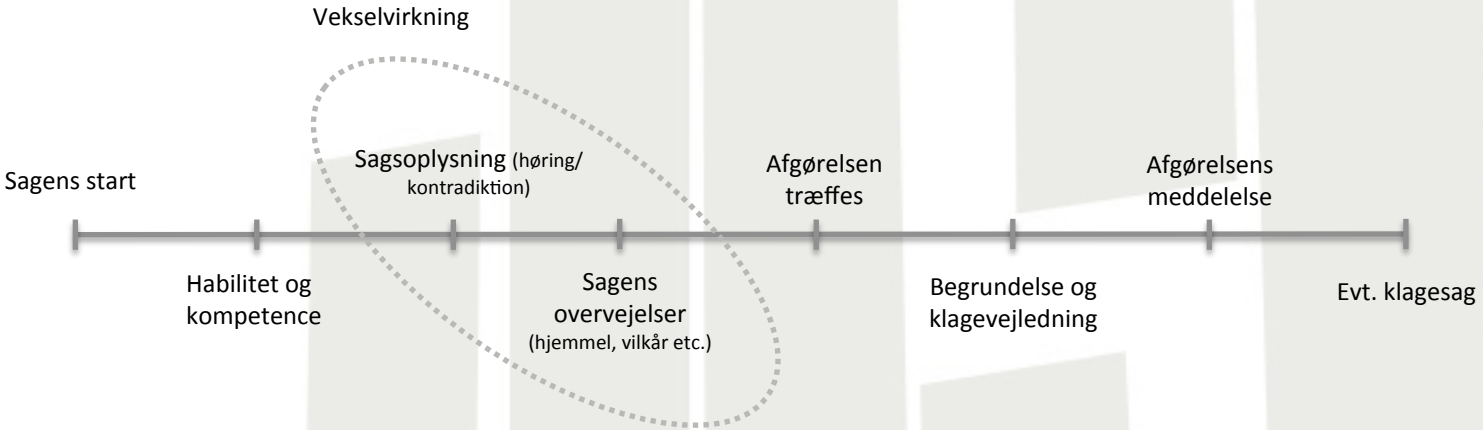
BESLUTNINGSMODELLEN – RETLIGE UDFORDRINGER

- Reglen indeholder kun få eller ufuldstændige betingelser (retsfaktum)
  - løses ved fortolkning og udfyldning

- Reglen er uklar med hensyn til afgørelsens indhold (retsfølgen)
  - løses ved fortolkning og udfyldning

- Reglen er uklar med hensyn til sagens faktiske omstændigheder (faktum)
  - løses ved sagsoplysning og bevisvurdering

SAGSBEHANDLINGS- OG AFGØRELSESFORLØB

HVAD ER JURIDISK KVALITET?

- Hvordan sikrer vi så, at en forvaltningsmyndighed træffer lovlige og rigtige afgørelser:
  - Regler om hjemmel (altså udover, at der skal være en hjemmel i en paragraf)
    - Principper om afvejning af skønnet
    - Forvaltningsretlige principper, fx magtfordrejningslæren, lighedsgrundsætningen og proportionalitetsprincippet
    - Forbud mod "skøn under regel"
  - Regler for sagsbehandlingen
    - Forvaltningsloven
    - Offentlighedsloven
    - Retssikkerhedsloven/tvangsindgrebsloven
    - Særbestemmelser
  - "Hjælp" fra prøvelsesorganer

OFFICIALMAKSIMEN

- I dansk forvaltningsret gælder det såkaldte undersøgelsesprincip (officialmaksimen)
- Det påhviler myndigheden at tilvejebringe et så korrekt og tilstrækkeligt fyldestgørende beslutningsgrundlag, at myndigheden er sikker på, at der kan træffes en lovlig og rigtig afgørelse.
- Er der tvivl med hensyn til holdbarheden af et faktum af betydning for sagen, skal tvivlen søges afklaret, således at det ved sædvanlig bevisvurdering kan afgøres, om den pågældende oplysning kan lægges til grund
- I sager, som rejses på partens initiativ har parten en særlig tilskyndelse til positivt at bidrage til oplysning af sagen

Og så tilbage til reglerne

MILJØBESKYTTELSESLOVENS § 19

- Stoffer, produkter og materialer, der *kan* forurene grundvand, jord og undergrund må IKKE:
  - nedgraves i jorden,
  - udledes eller oplægges på jorden, eller
  - afledes til undergrunden

- Disse handlinger er altså forbudt, medmindre kommunalbestyrelsen meddeler tilladelse efter § 19.

I "det virkelige liv" rives en bygning ned

- Bliver bygningen derved til affald og skal håndteres som affald?
- Som udgangspunkt ja, hvis affaldsdefinitionen er opfyldt, og der ikke foreligger en undtagelse

- Kan man i stedet søge om tilladelse efter mbl § 19 og lade bygningen ligge?
- Ja, men hvordan ved man, om et stof, et produkt og et materiale *kan* forurene grundvand, jord og undergrund? Det må oplyses og/eller undersøges.

- Kan restproduktbekendtgørelsen få bygningen ud af affaldsbegrebet og hjælpe os med at undgå en tilladelse efter mbl? 19
- Ja, hvis kravene i restproduktbekendtgørelsen er opfyldt

KOMMUNERNE KLASSIFICERER AFFALD

– Affaldsbekendtgørelsens § 4, stk. 1:

– *”Kommunalbestyrelsen afgør, om et stof eller en genstand er affald”*

AFFALDSBEGREBET

- Affaldsbekendtgørelsen: § 2, stk. 1)
  - *" …ethvert stof og enhver genstand, som henhører under en af kategorierne i bilag 1, jf. bilag 2, og som indehaveren skiller sig af med, agter at skille sig af med eller er forpligtet til at skille sig af med".*
- Affaldsrammedirektivet: Artikel 3, nr. 1)
  - *»affald«: ethvert stof eller enhver genstand, som indehaveren skiller sig af med eller agter eller er forpligtet til at skille sig af med"*

HVIS AFFALD ER AFFALD GÆLDER KOMMUNENS REGULATIV

- Regulativer
- Affaldsbekendtgørelsens § 19:
  - *"Kommunalbestyrelsen skal udarbejde og vedtage regulativer om ordninger for affald produceret af husholdninger og virksomheder i kommunen"*
- Indsamlings- og anvisningsordninger
- Affaldsbekendtgørelsens § 20:
  - *"Kommunalbestyrelsen skal i regulativerne fastsætte de indsamlings- og anvisningsordninger, der skal anvendes i kommunen"*

RESTPRODUKTBEKENDTGØRELSEN – en dispensation fra § 19 i miljøbeskyttelsesloven og fra affaldsbekendtgørelsen

- Bekendtgørelse 1662/2010 om genanvendelse af restprodukter og jord til bygge- og anlægsarbejder og om anvendelse af sorteret, uforurenet bygge- og anlægsaffald
- Særlige regler om genanvendelse af jord
- Regler for anvendelse af bygge- og anlægsaffald
- Hvis et affaldsprodukt er omfattet af bekendtgørelsen og overholder de krav, der er fastsat i bekendtgørelsen, kan der ske genanvendelse efter bekendtgørelsen UDEN § 19-tilladelse
- I modsat fald skal de almindelige regler om håndtering af affald overholdes
- I senere tid en del sager om, hvornår et produkt opfylder kravene i bekendtgørelsen – problemstilingen skal vi nu se nærmere på!

ANVENDELSE AF BYGGE- OG ANLÆGSAFFALD

- § 11:
  - *"Sorteret, uforurenet bygge- og anlægsaffald må uden tilladelse anvendes på de i bilag 5 nævnte betingelser."*
- Bilag 5 (uddrag)
  - *"Sorteret, uforurenet bygge- og anlægsaffald, der er omfattet af:*
  - *…*
  - *2) Bilag 2, nr. 1-4, må uden tilladelse og efter forarbejdning anvendes, som erstatning for primære råstoffer."*
- Bilag 2, nr. 1-4:
  - *"Sorteret og uforurenet bygge- og anlægsaffald i form af:*
  - *1) Natursten, f.eks. granit og flint.*
  - *2) Uglaseret tegl (mur- og tagsten).*
  - *3) Beton.*
  - *4) Blandinger af materialer fra natursten, uglaseret tegl og beton."*

ANVENDELSE AF BYGGE- OG ANLÆGSAFFALD

– Bilag 2 (fortsat):
  – *"Ved uforurenet bygge- og anlægsaffald forstås bygge- og anlægsaffald, hvor det med høj grad af sikkerhed kan lægges til grund, at affaldet ikke indeholder forurenende materialer eller stoffer i et sådant omfang eller af en sådan art og koncentration, at anvendelsen af affaldet kan have skadelig virkning på miljøet eller menneskers sundhed. Affaldet må således ikke indeholde forurenende stoffer, herunder stoffer, der kan give anledning til forurenende nedsivning til jord eller grundvand, herunder f.eks. imprægneret træ, PCB-fugemasse, tjære, sod, rester af maling og lak."*

PROBLEMSTILLING

– Kan et produkt, der genanvendes i henhold til bekendtgørelsens § 11 indeholde mindre mængder af materiale, som ikke er nævnt i nr. 1-4 i bilag 2

– F.eks. hvis det materiale, der udlægges også indeholder mindre rester af glaserede fliser, klinker, træ, ledninger, PVC, gasbeton, glasskår

– Er materialet fortsat omfattet af genanvendelsesmulighederne efter bekendtgørelsen, eller skal der i stedet stilles krav om en tilladelse efter miljøbeskyttelsesloven § 19, hvorefter det kræver tilladelse at udlægge materialer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund?

UDTALELSE FRA MILJØSTYRELSEN FRA OKTOBER 2010:

"Det er altså kun materialerne natursten, tegl og beton og blandinger heraf, som kan anvendes uden særlig tilladelse efter miljøbeskyttelsesloven, og materialerne skal desuden være uforurenede.

Det er affaldsproducenten, der har ansvaret for, at det bygge- og anlægsaffald, der genanvendes som erstatning for primære råstoffer efter bekendtgørelsen om sortering og genanvendelse af bygge- og anlægsaffald, kun består af materialerne natursten, tegl eller beton eller blandinger heraf, og at disse materialer er uforurenede.

Det er kommunen, jf. § 9, der har ansvaret for at føre tilsyn med, at bekendtgørelsens regler overholdes…..

Miljøstyrelsen kan i øvrigt oplyse, at Regeringen med Affaldsstrategi 2010 ønsker at øge kvaliteten i genanvendelse af bygge- og anlægsaffald. Der vil derfor blive igangsat et udredningsarbejde, som bl.a. skal belyse, om der kan/skal stilles krav til hvilke mængder af forurenende stoffer byggeaffald til genanvendelse må indeholde."

NYE REGLER OM ANMELDEORDNING FOR PCB

- Nye bestemmelser i affaldsbekendtgørelsens kapitel 13 (§§ 78-83) pr. den 1. januar 2013 om
  - Identifikation af PCB i bygninger og anlæg
    - Screening og kortlægning
  - Anmeldelse af bygge- og anlægsaffald

HVAD KAN MYNDIGHEDEN GØRE, HVIS SAGEN TEKNISK SET ER MANGELFULD?

Henriette Soja, advokat

23. Februar 2015

TEKNISK MANGELFULD SAG - EKSEMPLER

- Manglende kortlægning
- Manglende anmeldelse
- Mangelfuld kildesortering
- Ingen eller mangelfuld prøvetagning

- Hvordan opdager man sådanne sager?

TILSYN

- Virksomhedstilsynet - miljøbeskyttelseslovens kap. 5
- Affaldstilsynet – miljøbeskyttelseslovens kap. 6
- Miljøbeskyttelseslovens § 43:
  - *"Enhver, der frembringer, opbevarer, sorterer eller håndterer affald, er ansvarlig for, at der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord*
- Affaldsbekendtgørelsens § 92:
  - *"Kommunalbestyrelsen fører tilsyn med, at bestemmelserne i denne bekendtgørelse overholdes"*
- Restproduktbekendtgørelsen § 15:
  - *"Kommunalbestyrelsen fører tilsyn med , ……."*

HVORNÅR SKAL KOMMUNEN PÅ TILSYN?

- Der er ikke faste regler for ofte kommunerne skal på tilsyn for at følge op på om affaldsreglerne overholdes
- Skal kommunen fx foretage tilsyn hver gang en virksomhed indberetter om bestemte affaldstyper for at tjekke om affaldet er klassificeret og sorteret korrekt?
- Er der alene tale om et stikprøvetilsyn?

HVORNÅR SKAL KOMMUNEN PÅ TILSYN?

- Kommunen er underlagt officialmaksimen
- Princippet indebærer, at ansvaret for at de nødvendige oplysninger foreligger, og at de nødvendige undersøgelser foretages som hovedregel påhviler forvaltningen, dvs. kommunen
- Nødvendigt for at sikre tilstrækkeligt grundlag for en klassificering eller for en vurdering af, om de øvrige krav til affaldshåndteringen er overholdt?
  - Må vurderes konkret ud fra de oplysninger, kommunen modtager fra virksomheden eller andre
  - Og evt. på baggrund af virksomhedens historik

HVORNÅR SKAL KOMMUNEN PÅ TILSYN?

- Er der tilstrækkelige oplysninger til at vurdere om affaldet er fx klassificeret korrekt?
  - Hvor kommer affaldet fra?
  - Hvad indeholder affaldet?
  - Har affaldet altid set sådan ud?
  - Er der grund til mistanke om, at virksomhedens oplysninger ikke er korrekte?
- Alt, hvad der er tilstrækkeligt til efterfølgende at kunne dokumentere kommunens klassifikation af affaldet eller afgørelse om, at noget ikke er affald
- Kan der meldes generelt ud, eller skal der foretages en konkret sagsbehandling

DOKUMENTATION PÅ TILSYN

- Hvordan sikres dokumentation ved tilsyn
  - Fotodokumentation
  - Prøver
  - Drøftelser og interview med ejer/lejer/bruger/bygherre/entreprenører/medarbejdere

TEKNISK MANGELFULD SAG

- Foreligger der et ulovligt forhold?
  - Ja = politianmeldelse efter særlovgivning (miljøbeskyttelsesloven inkl. bekendtgørelser)
    - OBS: straffeloven
  - Nej = vejledning efter offentlighedsloven
  - Måske = behov for undersøgelser/dokumentation?
- Undersøgelser/dokumentation
  - Kan foretages for kommunens regning, hvis det er nødvendigt eller en overkommelig udgift
  - Konstatering af, at der er tale om affald, medmindre der fremskaffes dokumentation for ….
    - Myndigheden har ansvaret, jf. officialprincippet
    - Husk der skal og bør KUN vejledes
- Anvisning af affaldet efter det kommunale regulativ

MANGELFULD KILDESORTERING - EKSEMPEL

- Krav til kildesorteringen
  - Der skal være tale om en sortering
  - Det er et konkret skøn, om sorteringen er tilstrækkelig
    - Bærer det præg af en viden om reglerne?
    - Bærer det præg af en viden om det stof, materiale eller produkt, der kildesorteres
    - Særlig uddannelse el.lign.?
    - Er der foretaget forundersøgelser? Seriøse?
    - Er der taget prøver?
    - Er der indhentet rådgivning?

- Oplysning om jura
  - Vejledning efter offentlighedsloven
    - Restproduktbekendtgørelsen contra udsigten til § 19-proces
    - De kommunale affaldsregulativer, anvisning ud fra det foreliggende grundlag
- Behov for dokumentation, se forrige
- Myndigheden risikerer ansvar for senere § 19-situation, hvis der ikke handles professionelt

KORTLÆGNING AF ANDRE STOFFER END PCB?

- Udgangspunktet skal tages i restproduktbekendtgørelsen (4 fraktioner)
  - visuel vurdering
  - Lugt
  - Manuel
- Oplysning om jura
  - Vejledning efter offentlighedsloven
    - Restproduktbekendtgørelsen contra udsigten til § 19-proces
    - De kommunale affaldsregulativer, anvisning ud fra det foreliggende grundlag
- Behov for dokumentation, se forrige
- Myndigheden risikerer ansvar for senere § 19-situation, hvis der ikke handles professionelt

HVEM ER ANSVARLIG FOR ET ULOVLIGT FORHOLD?

- Den til enhver tid værende ejer eller bruger af en ejendom har pligt til at lovliggøre et ulovligt forhold
  - Naturbeskyttelseslovens § 74, stk. 1, ejer eller bruger af ejendommen
  - Planlovens § 63, stk. 1 – ejer, og hvis det ulovlige forhold er ulovlig brug så også brugeren
  - Byggelovens § 17, stk. 1 – ejer, og hvis det ulovlige forhold er ulovlig brug så også brugeren
- Miljøbeskyttelseslovens § 69 – ***den for forholdet ansvarlige***
  - den fysiske eller juridiske person, der har dispositionsret over den installation eller aktivitet, der aktuelt eller potentielt forurener
  - **OBS: den private ejendomsret**
- Påbud efter jordforureningsloven – forureneren
  - Villaolietankssager - tankejer

HÅNDHÆVELSE OG LOVLIGGØRELSE - MILJØBESKYTTELSESLOVEN

- Miljøbeskyttelsesloven § 68:

  ”Tilsynsmyndigheden skal foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, medmindre forholdet har underordnet betydning”

- Miljøbeskyttelseslovens § 69 (uddrag):

  Tilsynsmyndigheden kan:

  *”1)*forbyde fortsat drift og eventuelt forlange virksomheden fjernet,

  *2)*påbyde den ansvarlige at genoprette den hidtidige tilstand,

  *3)*påbyde producenten eller importøren at tilbagetage et ulovligt produkt eller en ulovlig vare fra markedet og

  *4)*lade påbudte foranstaltninger udføre for den ansvarliges regning, når den fastsatte frist er udløbet”

INDLEDENDE HÅNDHÆVELSESSKRIDT

- Standsningsmeddelelse, hvis der pågår en klar overtrædelse.
  - Hvad hvis grundejer ikke reagerer på en standsningsmeddelelse?
  - Kan kommunen fysisk standse arbejdet?
  - Politianmeldelse?
- Teoretisk mulighed for fogedforbud, hvis ikke administrativt påbud eller dom kan afventes.
- Pas på med forhåndstilkendegivelser og afgørelser på stedet.
- Påbud eller standsningsmeddelelser meddelt mundtligt, følges hurtigt op skriftligt.

RETLIG ELLER FYSISK LOVLIGGØRELSE OG BÅDE OG

- Fysisk lovliggørelse
  - Der påbydes fysiske ændringer for at virksomheden kan fortsætte

- Retlig lovliggørelse
  - Dispensation eller lignende hvorved forholdet gøres lovligt

- Både fysisk og retlig lovliggørelse kan anvendes på affaldsområdet – de almindelige forvaltningsretlige grundsætninger - særligt proportionalitetsprincippet - sætter rammerne

RETLIG ELLER FYSISK LOVLIGGØRELSE

- Almindelige forvaltningsretlige principper er gældende
- Proportionalitetsprincippet
  - Indgreb ikke videregående, end formålet tilsiger.
  - Omkostningerne til en fysisk lovliggørelse over for den ulovlighed som tilstanden repræsenterer
  - Pligt til afvejning mellem de økonomiske konsekvenser af et indgreb eller vilkår og den miljømæssige effekt heraf.
- Indrettelseshensyn
  - God og ond tro hos grundejer
- Lighedsprincippet
  - Hvordan håndhæves forholdet overfor andre borgere og virksomheder?
- Værdispildsbetragtninger
  - Hensyntagen til de værdier, der går tabt ved fysisk lovliggørelse
- Retshåndhævelseshensynet

SELVHJÆLPSHANDLINGER

- Er der grundlag for at gennemføre en selvhjælpshandling?
- Ved selvhjælpshandlingen omdannes ejers/brugers pligt til at lovliggøre forholdet til en pligt til at refundere tilsynsmyndighedens udgifter ved selvhjælpshandlingen
- De enkelte miljølove regulerer, hvornår der kan foretages selvhjælpshandlinger
  - fx jordforureningslovens § 68, stk. 2:
  - *"I tilfælde af overhængende alvorlig fare for sundheden og i tilfælde, hvor øjeblikkelige indgreb er påkrævet for at afværge væsentlig forurening eller forureningens udbredelse, skal tilsynsmyndigheden foretage det nødvendige uden påbud."*
- Tilsvarende krav om overhængende fare mv. i forhold til selvhjælpshandlinger inden for de andre miljøområder
  - Naturbeskyttelsesloven – fare for uoprettelig skade på naturen
  - Miljøbeskyttelsesloven – fare for mennesker og miljø / sundhed

SELVHJÆLPSHANDLINGER

- Miljømyndigheden har tabsbegrænsningspligt ved gennemførelsen af selvhjælpshandlinger
  - Den billigste løsning skal vælges, hvis der er flere mulige
- Kan miljømyndigheden foretage selvhjælpshandlinger ud over, hvad den er forpligtet til?
- Hvis ja, hvilke grænser gælder der for sådanne ”frivillige” selvhjælpshandlinger?

SELVHJÆLPSHANDLINGER

- Som enhver anden myndighedsudøvelse er også ”frivillige” selvhjælpshandlinger underlagt et proportionalitetsprincip.
- Krav om
  - miljø- eller sundhedsmæssig begrundelse for at gennemføre foranstaltningen som en selvhjælpshandling
  - foranstaltningen skal stå i et rimeligt økonomisk forhold til den miljø- eller sundhedsmæssige risiko, som afværges
- Ikke nødvendigvis sammenfaldende med den proportionalitetsvurdering, som foretages af miljømyndigheden i forbindelse med udstedelse af påbud
- Proportionalitetsprincippet vil efter omstændigheder kunne betyde, at det ikke er alle påbudte foranstaltninger, som kan gennemføres som en selvhjælpshandling.
- Kommunerne har som miljømyndighed generelt en ganske vid skønsmargen i forhold til gennemførelsen af selvhjælpshandlinger.

JURIDISKE MULIGHEDER FOR OPFØLGNING VED MANGELFULDE FORHOLD

Henriette Soja, advokat

23. Februar 2015

PROBLEMSTILLING

- Sat på spidsen, er spørgsmålet f.eks., om oplistningen af materialer i bilag 2, nr. 1-4 i restproduktbekendtgørelsen, udgør en udtømmende opregning af de materialer, der må være til stede i det materiale som genanvendes, eller om der kan accepteres en *bagatelgrænse* for indholdet af andre stoffer
- Hvis der ikke kan indfortolkes en bagatelgrænse, kan der så stilles krav om en § 19-tilladelse også selvom der er tale om meget begrænsede mængder?
  - Er kravene om risiko for forurening opfyldt bare ved at det udlægges?
- Kan kommunen kræve lovliggørelse efter affaldsreglerne?

MAD2011.1028

- Afgørelse af 28. juni 2011 truffet af Statsforvaltningen Syddanmark
- Naboklager over 800 tons deponeret blandet byggeaffald
  - Bl.a. bestående af betonklodser, jernwirer, knuste toiletter, håndvaske, malerbøtter, plastik, bremseklodser
- Ejer oplyste til kommunen, at byggeaffaldet blev brugt til køreunderlag på areal for oplag af juletræer
- Kommunen meddelte lovliggørende landzonetilladelse til terrænregulering (opretholdt af Naturklagenævnet)
- Naboerne klagede til Statsforvaltningen over kommunens håndtering af sagen

MAD2011.1028

- Kommunen fandt ikke, at der var en forureningsrisiko og derfor ikke behov for tilladelse efter mbl. § 19 eller påbud om lovliggørelse efter mbl. § 69
- Kommunen havde alene indskærpet sorteringspligten efter affaldsreglerne
- Kommunen fandt ikke, at det ville være proportionalt at påbyde lovliggørelse, når der ikke forelå forureningsrisiko
- Statsforvaltningen:
- Kommunerne har et vidt skøn over hvilke reaktioner, kommunerne vil iværksætte i anledning af et ulovligt forhold
- Kommunens reaktioner ligger inden for rammerne af dette skøn, og der var ikke pligt til politianmeldelse

FRI GENANVENDELSE – PRINCIPIELT TO SITUATIONER

Inden faktisk disponering

Reglerne i restproduktbekendtgørelsen er klare

Miljøstyrelsen har udtalt, hvad der gælder

4 fraktioner

Efter faktisk disponering

Håndhævelsen skal være proportional

Myndigheden skal om muligt foretage retlig lovliggørelse

Tage hensyn til almindelige, forvaltningsretlige principper

- Proportionalitet
- Lighedsbetragtninger
- Værdispild
- Indrettelseshensynet (god/ond tro)
- Er tilgivelse nemmere at få end tilladelse?
- § 19 eller § 33?

FORSKELLE PÅ § 19 OG § 33 – GENANVENDELSE EFTER TILLADELSE

Miljøbeskyttelseslovens § 19

- Stoffer, produkter og materialer er ikke defineret
- Skal besidde en egenskab til at kunne forurene
  - vag, elastisk
- Alene forurene jord og grundvand
- Ingen ansøgningskrav
- Vilkår afspejler (kun) en given mængde
- Kan næsten til enhver tid tilbagekaldes

Miljøbeskyttelseslovens § 33

- Alle virksomheder, der er listevirksomheder er nævnt i bilag
- Alle listevirksomheder skal godkendes ved anlæggelse og påbegyndelse
  - klar regel
- Enhver miljøpåvirkning
- Ansøgningskrav
- Vilkår afspejler en generel miljøpåvirkning
- 8 års retsbeskyttelse

PRAKSIS INDTIL 2011

- Miljøstyrelsen har som tidligere rekursmyndighed fastlagt en praksis, som overordnet går/gik ud på:
  - at støjvolde/oplag skulle godkendes efter § 33, hvis de blev etableret i tilknytning til en godkendelsespligtig aktivitet , og
  - at hvis støjvolden/oplaget (kun) skulle godkendes efter § 33, hvis den/det blev dimensioneret større end nødvendigt. Ellers kunne det klares med en § 19-tilladelse.
  -

- Ny praksis fra nævnet trækker imidlertid i retning af, at udgangspunktet ved nyttiggørelse af jord i støjvolde/oplag i stedet er § 33, uanset om projektet er større end nødvendigt for at tjene som en vold mod støj

NYERE AFGØRELSER FRA NATUR- OG MILJØKLAGENÆVNET

Nyttiggørelsesbegrebet

MAD2011.584 (Juelsberg Gods) - 40.000 m^3 Klasse 2 jord anvendt ved udvidelse af motorvej

Kommunen: § 19 - Nævnet: § 33 - Østre Landsret: § 33 - Anket til Højesteret (maj 2015)

MAD2012.3022 (Køge) - Terrænregulering og etablering af dige – forurenet overskudsjord

Kommunen: § 19 - Nævnet: Hjemvist

MAD2013.1249 (Tårnby) - Klasse 4 jord genanvendt som vejfyld på et forurenet område

Kommunen: § 19 - Nævnet: hjemvist med henvisning til krav om § 33-godkendelse

NYERE EU-PERSPEKTIVER - NYTTIGGØRELSESBEGREBET

Det østrigske affaldsselskab ASA (C-6/00):

Udfyldning af et hulrum i en mine med slagge og aske opfyldte efter EU-Domstolens opfattelse de væsentligste kendetegn for en nyttiggørelsesfunktion

End-of-waste – Lapin (C-358/11):

Genanvendelse af kobber-, chrom- og arsenbehandlede telefonpæle i en 35 km lang brædde sti kan godt være nyttiggørelse, ligesom farligt affald kan ophøre med at være farligt

POLITIANMELDELSE

- Hvis et ulovligt forhold ikke har kunnet lovliggøres ved administrativ håndhævelse (indskærpelse, påbud mv.)
- Den omstændighed, at ejer/bruger efterkommer tilsynsmyndighedens krav udelukker ikke, at tilsynsmyndigheden kan indgive politianmeldelse.
- Hvis der er tale om gentagne ulovlige forhold, eller ulovlige forhold, der indebærer en betydelig risiko for skade på de interesser, som lovene tilsigter at beskytte, bør tilsynsmyndigheden politianmelde, uanset om ejer/bruger har efterkommet tilsynsmyndighedens krav eller ej.
- Økonomisk vinding hos grundejer
- Eller bevidst ond tro hos grundejer – "nemmere at bede om tilgivelse end tilladelse"
- Er en politianmeldelse en forvaltningsretlig afgørelse (er der krav om partshøring mv.)?

BØDENIVEAU

- I 2008 blev vedtaget en generel skærpelse af bødeniveauet for overtrædelser af miljøbeskyttelsesloven
- Formål: Bødens størrelse skal stå bedre mål med de miljømæssige konsekvenser, der kan være forbundet med en overtrædelse af miljøreglerne
- I forarbejderne er bødeniveauet beskrevet udførligt for overtrædelser af enkelte bestemmelser. Eksempelvis:
  - § 19 og § 27: mindre alvorlige overtrædelser 20.000 kr.
  - §33: minimum 50.000 kr. for førstegangstilfælde
  - Henkastning af affald på 3. mands ejendom eller i naturen: 5.000 kr. i førstegangstilfælde for private og 8.000 kr. for erhvervsdrivende (også strafsanktioneret efter andre regelsæt)

BØDENIVEAU

- Skærpende omstændigheder
  - Hvis overtrædelsen har medført skade på miljøet
  - Gentagelsestilfælde
  - Fare for omgivelserne
  - Hvis der er opnået eller tilsigtet opnået en økonomisk vinding (evt. grundlag for konfiskation efter mbl § 110, stk. 5)
- Formildende omstændigheder
  - Skaden er forsøgt at genoprettet
  - Overtrædelsen er bagatelagtig
  - Gerningsmandens personlige og økonomiskforhold
- Andre forhold/udgifter?

PROFIL | HENRIETTE SOJA

Henriette Soja har gennem en lang årrække specialiseret sig i miljøret og er en af Danmarks førende advokater inden for denne disciplin. Henriette Soja har således rådgivet i mange principielle sager inden for miljø-, plan- og byggeområdet og ført forhandlinger og en lang række principielle retssager inden for alle de sagsområder, der traditionelt varetages af den kommunale tekniske forvaltning og den kommunale forsyningssektor.

Henriette Soja har lang erfaring med udførelsen af miljørelaterede due diligence-projekter, compliance-programmer og risikostyring i private virksomheder.

Henriette Soja

Partner

Dir: +4533344293
Mob: +4552344293
E-mail: hso@horten.dk

Karriere
Partner, Horten, 2006
Partner, Bech-Bruun, 2000-2006
Møderet for Højesteret, 2001
Møderet for landsret, 1996
Advokatbeskikkelse, 1993
Advokatfuldm. og advokat, Bech-Bruun, 1991-2000
Juridisk kontor, Miljøstyrelsen, 1988-1991:

Uddannelse
Cand.jur., Københavns Universitet, 1988

Specialer
Miljøret, planret & byggeret
Offentlig ret
Retssager
Energiret & forsyningsret